

UDENRIGSMINISTERIET

Orientering om resultater fra WTO's 12. ministerkonference (MC12)

WTO's 12. ministerkonference (MC12) blev afholdt fra d. 12.-15. juni i Genève. Konferencen blev forlænget med halvanden dag og sluttede først i de tidlige morgentimer d. 17. juni efter en intens slutspurt.

Overordnet set overraskede MC12 positivt og blev trods et vanskeligt udgangspunkt en af de mest succesfulde WTO-ministerkonferencer længe. De 164-medlemmer blev enige om en række resultater, der i sig selv er værdifulde, og som desuden også illustrerer WTO's evne til fortsat at levere nye multilaterale handelsregler og adressere brændende globale udfordringer som COVID-19 og fødevarerforsyning. Betydningen heraf skal ses i lyset af den negative udvikling, som har præget organisationen i de senere år, og behovet for at genskabe tillid blandt medlemmerne forud for de vanskelige forhandlinger om WTO-reformer, som man nu har aftalt at sætte i gang.

EU spillede på ministerkonferencen en ledende rolle i forhold til at finde de nødvendige kompromisser. Regeringen støttede løbende op om denne tilgang og ser generelt meget positivt på resultatpakken fra MC12.

Resultaterne fra MC12

De vigtigste resultater fra ministerkonferencen omfatter: 1) aftale om intellektuelle ejendomsrettigheder/COVID-19-vacciner og en bredere erklæring om WTO's respons på pandemien, 2) erklæring om fødevarerforsyningsikkerhed og en beslutning om World Food Programme (WFP), 3) delaftale om miljøskadelige fiskerisubsidier, 4) forlængelse af e-handelsmoratoriet og 5) overordnet erklæring der bl.a. fastsætter rammer og målsætninger for det fremadrettede reformarbejde.

Fsva. intellektuelle ejendomsrettigheder og COVID-19-vacciner ("TRIPS waiver") vedtog medlemmerne en aftale, der på substansen ligger tæt på det kompromisforslag, som EU, USA, Indien og Sydafrika udarbejdede tidligere i år, og som Europaudvalget har modtaget et orienterende notat om d. 18. maj 2022 i tillæg til de løbende forelæggelser af emnet forud for rådsmøder (udenrigsanliggender – handel). Aftalen indebærer en mærkbar lettelse af brugen af tvangslicenser, men uden at grundlæggende underminere patentsystemet. Den øgede fleksibilitet vil udløbe efter 5 år og gives som udgangspunkt til alle udviklingslande med undtagelse af Kina, der har forpligtet sig til ikke at benytte aftalen. Inden for de næste seks måneder vil der skulle forhandles om, hvorvidt aftalen ud over vacciner også skal dække COVID-19-relateret terapeutisk behandling og diagnosticering. Der blev på MC12 også vedtaget en bredere erklæring om COVID-19 og håndteringen af fremtidige pandemier, herunder behovet for at være tilbageholdende med brugen af restriktive tiltag såsom eksportrestriktioner.

Mens pakken af resultater om fødevarerforsyningsikkerhed er relativt begrænset fsva. konkrete handlinger, er det væsentligt, at WTO kan bidrage til at adressere den voksende globale fødevarerkrise og i denne sammenhæng formåede at forene divergerende

synspunkter mellem særligt udviklingslande og industrilande. Beslutningen om at undtage WFP's køb af fødevarer fra eksportrestriktioner er også et bindende (dog med forbehold for at beslutningen ikke forhindrer et medlem i at sikre sin egen fødevarerforsyningsikkerhed) og vigtigt resultat, ikke mindst i den nuværende fødevarekrise. Herudover er det positivt, at den samlede WTO-kreds nu har sendt et klart budskab om vigtigheden af åbne fødevarerforsyningskæder.

Aftalen om miljøskadelige fiskerisubsidier er en delaftale, som i første omgang bl.a. omfatter subsidier relateret til illegalt fiskeri (IUU), overfiskede bestande og ureguleret højsøfiskeri. Forhandlingerne om forbud mod visse former for subsidier der bidrager til overkapacitet og overfiskeri vil fortsætte, og delaftalen vil som udgangspunkt falde bort efter fire år, hvis det ikke lykkes at få en bredere aftale på plads. Denne konstruktion bidrager til, at presset fastholdes på medlemmerne til at indgå en aftale, der leverer på det fulde mandat i verdensmål 14.6 om bæredygtighed i havene.

På ikke mindst EU's foranledning indeholder den overordnede MC12-ministererklæringen et afsnit om handel og globale miljø- og klimaudfordringer og vigtigheden af, at det multilaterale handelssystem bidrager til FN's verdensmål om bæredygtighed. Sammen med delaftalen om miljøskadelige fiskerisubsidier, var MC12 hermed også et stort skridt i den rigtige retning på det grønne område.

Forlængelsen af toldfriheden for handel med digitale produkter (e-handelsmoratoriet) og det tilhørende arbejdsprogram indtil i første omgang næste ministerkonference er et vigtigt resultat for den digitale handel. En afskaffelse af moratoriet ville have været et konkret tilbageskridt for WTO's evne til at regulere og fremme den moderne økonomi. Herudover har erhvervslivet haft store bekymringer over de mulige nye markedsbarrierer, som en afskaffelse kunne medføre.

Endelig er det positivt, at den overordnede MC12-ministererklæring indeholder afsnit om fremtidige reformer. Her etableres den overordnede ramme for et bredspektret reformarbejde frem mod MC13, ligesom der fastsættes en målsætning om genetablering af et velfungerende tvistbilægningssystem senest i 2024. De konkrete forhandlinger må dog forventes at blive vanskelige.